

Міністерство освіти і науки України
Тернопільський національний педагогічний університет
імені Володимира Гнатюка

Факультет педагогіки та психології
Кафедра спеціальної та інклюзивної освіти

“ЗАТВЕРДЖУЮ”

Завідувач кафедри

Г. І. Слосанська

04 вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
СПЕЦІАЛЬНА МЕТОДИКА ПОЧАТКОВОГО НАВЧАННЯ МОВИ ТА
РОЗВИТКУ МОВЛЕННЯ

Рівень вищої освіти	<u>перший (бакалаврський)</u>
Галузь знань	<u>01 Педагогіка/Освіта</u> (шифр і назва галузі знань)
Спеціальність	<u>016 Спеціальна освіта</u> (код і найменування спеціальності)
Освітня програма	<u>Логопедія.</u> (найменування освітньої програми)
Мова навчання	<u>українська</u>

Тернопіль 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення» для здобувачів вищої освіти освітньої програми «Логопедія» спеціальності 016 Спеціальна освіта галузі знань 01 Освіта.

Розробник:

Горішна Н.М. – кандидат педагогічних наук, доцент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Медвідь Л.О. – асистент кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка.

Робочу програму затверджено на засіданні кафедри спеціальної та інклюзивної освіти Протокол №2 від 04 вересня 2024 року.

Завідувач кафедри

 Г. І. Слосанська

1. Опис навчальної дисципліни

Освітня програма	Логопедія
Спеціальність	016 Спеціальна освіта
Галузь знань	01 Освіта
Ступінь вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Статус дисципліни	Основна
Мова навчання	Українська
Курс	3
Семестр	5
Кількість змістовних модулів	3
Форма підсумкового контролю	Екзамен
ІНДЗ	Реферат (дослідження)
Обсяг дисципліни в кредитах ECTS	4
Загальна кількість годин	120 год.
Аудиторні заняття (год.)	Денна форма – 56год., дуальна форма – 56год., заочна – 24 год.
Лекції (год.)	Денна форма – 16 год., дуальна форма – 0год., заочна форма – 8 год.
Семінарські заняття (год.)	Денна форма – 20 год., дуальна форма – 20год., заочна форма -8 год.
Лабораторні заняття (год.)	Денна форма – 20 год., дуальна форма – 20год., заочна форма -8 год.
Самостійна робота студента (год.)	Денна форма – 64 год., дуальна форма – 20год., заочна форма – 96год.

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить: - для денної форми навчання – 40% до 60% - для заочної форми навчання – 20% до 80%

2. Мета навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення» є забезпечення студентів глибоким розумінням психофізіологічних основ викладання рідної мови та розвитку мовлення, а також опанування ефективних методів і прийомів роботи з дітьми дошкільного та молодшого шкільного віку, які мають мовленнєві порушення.

Основними завданнями дисципліни «Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення» є:

- засвоєння теоретичних основ спеціальної методики, що допоможе майбутнім фахівцям-логопедам та асистентам вчителя досягти високого науково-методичного рівня у навчально-виховній роботі з формування та розвитку мовлення дітей дошкільного та молодшого шкільного віку, які мають мовленнєві порушення;

- виховання здатності студентів оперувати знаннями суміжних наук у процесі засвоєння лекційного матеріалу, самостійного опрацювання загальної та спеціальної літератури, підготовки і проведення практичних і лабораторних занять, а також під час навчально-виробничої практики.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні набуті таких загальних:

ЗК 4. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях;

ЗК 10. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

СК 1. Усвідомлення сучасних концепцій і теорій функціонування, обмеження життєдіяльності, розвитку, навчання, виховання і соціалізації осіб з порушеннями мовлення.

СК 4. Здатність планувати та організовувати корекційно-логопедичну роботу з урахуванням структури та особливостей порушення мовленнєвого розвитку, актуального стану та потенційних можливостей дітей, оцінювати її результати.

СК 5. Здатність реалізовувати ефективні корекційно-освітні технології у роботі з дітьми, підлітками, дорослими з порушеннями мовлення, доцільно обирати методичне й інформаційнокомп'ютерне забезпечення.

СК 6. Здатність працювати в команді, здійснювати комплексний логопедичний, корекційно-педагогічний, психологічний та соціальний супровід дітей з особливими освітніми потребами.

СК 18. Здатність розуміти, визначати та узгоджувати потенціал педагогічного впливу батьків, шкільного колективу, соціокультурного середовища для реалізації завдань спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 19. Здатність визначати, добирати та застосовувати відповідні віку та цілям втручання матеріали, обладнання і технології, оцінювати їх ефективність для покращення доступу до спеціальної та інклюзивної освіти.

СК 20. Здатність визначати першочергові завдання, ефективно розподіляти навантаження, використовувати час та вирішувати труднощі у повсякденній професійній діяльності.

3. Результати навчання

Вивчення навчальної дисципліни «Спеціальної методики початкового навчання мови та розвитку мовлення» забезпечує досягнення здобувачами таких результатів навчання:

РН 2. Здійснювати пошук, аналіз і синтез інформації з різних джерел для розв'язування конкретних задач спеціальної та інклюзивної освіти.

РН 6. Планувати освітньо-корекційну роботу на основі результатів психолого-педагогічної діагностики осіб з порушеннями мовленнєвого розвитку з врахуванням їхніх вікових та індивідуально-типологічних відмінностей.

РН 8. Організовувати і здійснювати психолого-педагогічне вивчення дітей з особливостями психофізичного розвитку, діагностико-консультативну діяльність.

РН 10. Здійснювати спостереження за дітьми з порушеннями мовлення, реалізовувати логопедичний супровід з урахуванням їхніх психофізичних, вікових особливостей, індивідуальних освітніх потреб, можливостей та здібностей.

РН 14. Реалізовувати психолого-педагогічний супровід дітей з особливими освітніми потребами в умовах інклюзії у ролі вчителя-дефектолога, асистента вихователя закладу дошкільної освіти, асистента вчителя закладу загальної середньої освіти тощо.

РН 16. Приймати обґрунтовані рішення з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

РН 18. Аналізувати зміст, методи, особливості організації навчання, моделювати педагогічні явища та процеси, передбачати їх результати, виходячи з потреб, можливостей та труднощів дітей з мовленнєвими порушеннями.

4. Програма навчальної дисципліни

4.1. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль I. Теоретико-методологічні основи спеціальної методики розвитку мовлення

Тема 1. Основні поняття спеціальної методики розвитку мовлення. Предмет, мета та завдання спеціальної методики розвитку мовлення. Наукові основи спеціальної методики розвитку мовлення та її зв'язок з іншими науками. Роль мови у психічному розвитку дитини.

Тема 2. Методика формування і розвитку мови дітей із порушенням мовленнєвого розвитку.

Закономірності розвитку мовлення у дітей. Завдання спеціального навчання мови та мовлення дітей із ПМР. Поняття про вимову як сукупність компонентів, які приймають участь у сприйманні та фонетичному оформленні усного мовлення (фонематичний слух та фонематичне сприймання, голос, звуки та їх сполучення, складовий ритм, словесний та логічний наголос, інтонація, мовленнєве дихання, темп мовлення, орфоепія). Основні засоби навчання мови та мовлення. Методи та прийоми навчання мовлення у дітей із ПМР.

Тема 3. Організація та методика проведення занять з формування звукової сторони мовлення у дітей з ПМР.

Структура занять з формування звукової сторони мовлення у дітей які мають порушення мовленнєвого розвитку: розвиток артикуляційної моторики, вивчення нових звуків, вивчення слів та речень різної складності на вивченому й засвоєному матеріалі, підготовка до аналізу та синтезу звукової сторони мовлення. Методичні рекомендації щодо специфіки роботи над формування звукової сторони мовлення у дітей.

Змістовий модуль II. Спецметодика розвитку словника, граматичної будови мови та звукової культури мовлення.

Тема 1. Спеціальна методика розвитку словника.

Поняття та значення словникової роботи. Особливості розвитку словника дітей дошкільного віку. Завдання, принципи та зміст словникової роботи. Напрямки логопедичної роботи з розвитку словника. Методи та прийоми

словникової роботи. Оволодіння словником як одна зі сторін розвитку мовлення та мислення. Характеристика словникового запасу.

Тема 2. Особливості лексико-граматичної сторони мовлення у дітей з ПМР.

Поняття лексики, граматики та її становлення у дітей дошкільного віку. Завдання, шляхи та етапи формування лексичної та граматичної будови мови. Спеціальна методика формування способів словотворення. Спеціальна методика формування морфологічної сторони мовлення. Спеціальна методика формування синтаксичної сторони мовлення.

Тема 3. Спеціальна методика виховання звукової культури мовлення.

Формування звукової та звуко-складової сторони мовлення в онтогенезі. Психолінгвістичні та онтогенетичні аспекти становлення інтонаційної сторони мовлення. Спеціальна методика навчання звуковимови. Спеціальна методика формування інтонаційної сторони мовлення.

Змістовий модуль III. Спеціальна методика розвитку зв'язного мовлення, роботи з художньою літературою, підготовки до навчання грамоти.

Тема 1 . Спеціальна методика розвитку зв'язного мовлення

Поняття зв'язного мовлення. Особливості розвитку зв'язного мовлення у дошкільному віці. Спеціальна методика формування діалогічного мовлення. Завдання та зміст навчання монологічного мовлення. Прийоми навчання розповідання. Спеціальна методика навчання описам. Спеціальна методика навчання переказу художніх творів. Навчання складання розповідей за картинками. Спеціальна методика навчання творчого розповідання.

Тема 2. Спеціальна методика роботи з художньою літературою. Значення художньої літератури у формуванні особистості та мовленнєвому розвитку дитини. Спеціальна методика художнього читання та розповідання дітям. Спеціальна методика заучування віршів. Прийоми художнього читання та розповідання.

Тема 3. Підготовка дітей до навчання грамоти.

Теоретичні основи навчання грамоти. Завдання та зміст підготовки до навчання грамоти. Спеціальна методика ознайомлення з поняттям «слово». Спеціальна методика ознайомлення зі словесним складом речення. Спеціальна методика формування складового складу слова. Спеціальна методика формування звукового аналізу слова. Підготовка до навчання письма.

4.2.Структура навчальної дисципліни																		
Назви змістових модулів і тем	Кількість годин																	
	денна форма					заочна форма					дуальна форма							
	усь ого	у тому числі				усь ого	у тому числі				усь ого	у тому числі						
		ле кц ії	семі нар ські заня ття	ла бо ра то рні ро бо ти	Сам ості йна роб ота		ле кц ії	се мі на рс ькі за ня тт я	лаб орат орні роб оти	Самос тійна робота		ле кці ї	семінарс ькі заняття		лаборат орні роботи		Самостійн а робота	
													ЗВ О	ЗВО	Р	ЗВ О	Р	ЗВО
Змістовий модуль І. Теоретико-методологічні основи спеціальної методики розвитку мовлення																		
Тема 1. Основні поняття спеціальної методики розвитку мовлення	11	2	2	0	7	13	1	2	-	10	11	2	-	2	-	-	-	7
Тема 2. Методика формування і розвитку мови дітей із порушенням мовленнєвого розвитку	13	2	2	2	7	13	1	-	2	10	13	2	-	2	-	2	-	7
Тема 3. Організація та методика проведення занять з формування звукової сторони мовлення у дітей з ПМР	15	2	2	2	8	13	1	-	2	10	15	2	-	2	-	2	-	8
Разом за змістовним модулем І	38	6	6	4	22	39	3	2	4	30	38	6	-	6	-	4	-	22
Змістовий модуль ІІ. Спецметодика розвитку словника, граматичної будови мови та звукової культури мовлення																		
Тема 1. Спеціальна методика розвитку словника	13	2	2	2	7	12	1	-	-	11	13	2	-	2	-	2	-	7

Тема 2. Особливості лексико-граматичної сторони мовлення у дітей з ПМР	18	2	4	4	7	16	1	2	2	11	18	2	-	4	-	4	-	7
Тема 3. Спеціальна методика виховання звукової культури мовлення	13	1	2	4	7	14	1	2	-	11	13	1	-	2	-	4	-	7
Разом за змістовним модулем II	44	5	8	10	21	42	3	4	2	33	44	5	-	8	-	10	-	21
Змістовий модуль III. Спеціальна методика розвитку зв'язного мовлення, роботи з художньою літературою, підготовки до навчання грамоти																		
Тема 1. Спеціальна методика розвитку зв'язного мовлення	13	2	2	2	7	12	1	-	-	11	13	2	-	2	-	2	-	7
Тема 2. Спеціальна методика роботи з художньою літературою	13	2	2	2	7	13	-	-	2	11	13	2	-	2	-	2	-	7
Тема 3. Підготовка дітей до навчання грамоти	12	1	2	2	7	14	1	2	-	11	12	1	-	2	-	2	-	7
Разом за змістовним модулем III	38	5	6	6	21	39	2	2	2	33	38	5	-	6	-	6	-	21
ВСЬОГО	120	16	20	25	64	120	8	8	8	96	120	16		20	-	20	-	64

4.3 Теми лекцій

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Денна форма	Заочна форма	Дуальна форма
1	Тема 1. Основні поняття спеціальної методики розвитку мовлення	2	1	
2	Тема 2. Методика формування і розвитку мови дітей із порушенням мовленнєвого розвитку	2	1	
3	Тема 3. Організація та методика проведення занять з формування звукової сторони мовлення у дітей з ПМР	2	1	
4	Тема 1. Спеціальна методика розвитку словника	2	1	
5	Тема 2. Особливості лексико-граматичної сторони мовлення у дітей з ПМР	2	1	
6	Тема 3. Спеціальна методика виховання звукової культури мовлення	1	1	
7	Тема 1. Спеціальна методика розвитку зв'язного мовлення	2	1	
8	Тема 2. Спеціальна методика роботи з художньою літературою	2		
9	Тема 3. Підготовка дітей до навчання грамоти	1	1	
		Всього годин	16	8

4.4 Теми семінарських занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин		
		Денна форма	Заочна форма	Дуальна форма
1	Тема 1. Основні поняття спеціальної методики розвитку мовлення та роль мови у психічному розвитку дитини	2	2	2
2	Тема 2. Завдання, принципи, засоби, методи та прийоми розвитку мовлення дітей	2	-	2
3	Тема 3. Структура занять з формування звукової сторони мовлення у дітей які мають порушення мовленнєвого розвитку	2	-	2
4	Тема 1. Поняття та значення словникової роботи. Особливості розвитку словника дітей дошкільного віку. Завдання, принципи та зміст	2	-	2

	словникової роботи.			
5	Тема 2. Методика формування граматичної будови мовлення, способів словотворення, морфологічної та синтаксичної сторін мовлення	4	2	4
6	Тема 3. Формування звукової та звуко-складової сторони мовлення в онтогенезі. Методика навчання звуковимови та формування інтонаційної сторони мовлення	2	2	2
7	Тема 1. Спеціальна методика формування діалогічного та монологічного мовлення. Прийоми навчання розповідання, описам, переказу, розповіді	2	-	2
8	Тема 2. Спеціальна методика художнього читання та розповідання дітям; заучування віршів та прийоми художнього читання віршів	2	-	2
9	Тема 3. Спеціальна методика ознайомлення з поняттям «слово»; зі словесним складом речення; формування складового складу слова. Методика формування звукового аналізу слова; підготовка до навчання письма	2	2	2
	Всього годин	20	8	20

4.5. Теми лабораторних занять

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Денна форма	Заочна форма	Дуальна форма
1	Тема 1. Основні поняття спеціальної методики розвитку мовлення та роль мови у психічному розвитку дитини.	-	-	-
2	Тема 2. Завдання, принципи, засоби, методи та прийоми розвитку мовлення дітей.	2	2	2
3	Тема 3. Структура занять з формування звукової сторони мовлення у дітей які мають порушення мовленнєвого розвитку.	2	2	2
4	Тема 1. Поняття та значення словникової роботи. Особливості розвитку словника дітей дошкільного	2	-	2

	віку. Завдання, принципи та зміст словникової роботи.			
5	Тема 2. Методика формування граматичної будови мовлення, способів словотворення, морфологічної та синтаксичної сторін мовлення.	4	2	4
6	Тема 3. Формування звукової та звуко-складової сторони мовлення в онтогенезі. Методика навчання звуковимови та формування інтонаційної сторони мовлення.	4	-	4
7	Тема 1. Спеціальна методика формування діалогічного та монологічного мовлення. Прийоми навчання розповідання, описам, переказу, розповіді.	2	-	2
8	Тема 2. Спеціальна методика художнього читання та розповідання дітям; заучування віршів та прийоми художнього читання віршів.	2	2	2
9	Тема 3. Спеціальна методика ознайомлення з поняттям «слово»; зі словесним складом речення; формування складового складу слова. Методика формування звукового аналізу слова; підготовка до навчання письма.	2	-	2
	Всього годин	20	8	20

4.6 Самостійна робота

№ п/п	Назва теми	Кількість годин		
		Денна форма	Заочна форма	Дуальна форма
1	Тема 1. Наукові основи спеціальної методики розвитку мовлення та її зв'язок з іншими науками.	7	10	7
2	Тема 2. Завдання спеціального навчання мови та мовлення дітей із ПМР.	7	10	7

3	Тема 3. Структура занять з формування звукової сторони мовлення у дітей які мають порушення мовленнєвого розвитку. Методичні рекомендації щодо специфіки роботи над формуванням звукової сторони мовлення у дітей.	7	10	7
4	Тема 1. Характеристика словникового запасу. Методи та прийоми словникової роботи. Завдання принципи та зміст словникової роботи.	7	11	7
5	Тема 2. Поняття лексики, граматики, та її становлення у дітей дошкільного віку. Завдання, шляхи та етапи формування лексичної та граматичної будови мови.	7	11	7
6	Тема 3. Формування звукової та звуко-складової сторони мовлення в онтогенезі. Спеціальна методика формування інтонаційної сторони мовлення.	8	11	8
7	Тема 1. Особливості розвитку зв'язного мовлення у дошкільному віці. Спеціальна методика формування діалогічного мовлення. Завдання та зміст навчання монологічного мовлення. Прийоми навчання розповідання. Спеціальна методика навчання описам.	7	11	7
8	Тема 2. Значення художньої літератури у формуванні особистості та мовленнєвому розвитку дитини. Спеціальна методика художнього читання та розповідання дітям. Спеціальна методика заучування віршів. Прийоми художнього читання та розповідання.	7	11	7

9	Тема 3. Завдання та зміст підготовки до навчання грамоти. Спеціальна методика ознайомлення з поняттям «слово». Спеціальна методика ознайомлення зі словесним складом речення. Спеціальна методика формування складового складу слова. Спеціальна методика формування звукового аналізу слова. Підготовка до навчання письма.	7	11	7
	Всього годин	64	96	64

4.6. Орієнтовна тематика індивідуальних завдань

№ з/п	Назва теми
1	Розкрити наукові основи спеціальної методики розвитку мовлення та її зв'язок з іншими науками
2	Вплив мовлення на психічний розвиток дитини
3	Розкрити методи і прийоми спеціального навчання дітей рідної мови та мовлення
4	Аналіз методичної роботи з розвитку словника
5	Розвиток фонематичного слуху у дітей молодшого шкільного віку з порушеннями мовлення
6	Визначити характерні особливості методів та прийомів словникової роботи
7	Розкрити основні складові мовленнєвої підготовки дітей до школи.
8	Розкрити зміст становлення граматики у дітей дошкільного віку
9	Формування навичок читання у дітей з дислексією на початковому етапі навчання
10	Висвітлити зміст спеціальної методики формування інтонаційної сторони мовлення
11	Методика роботи з дітьми з комбінованими порушеннями (мовленнєвими та когнітивними) в умовах інклюзивного навчання
12	Розкрийте послідовність роботи з формування синтаксичної сторони мовлення.

13	Використання ігрових методів у корекції заїкання у дітей початкової школи
14	Методика розвитку зв'язного мовлення у дітей з загальним недорозвиненням мовлення (ЗНМ)
15	Особливості роботи з дітьми з дислалією на етапі формування звукової культури мовлення
16	Арттерапія як метод розвитку мовлення у дітей з мовленнєвими порушеннями
17	Як відбувається становлення звуко-складової сторони мовлення в нормальному онтогенезі.
18	Особливості навчання письму дітей з порушеннями які мають ПМР
19	Роль мультимедійних технологій у корекційній роботі з дітьми з мовленнєвими порушенням
20	Спеціальні методи навчання дітей з затримкою мовленнєвого розвитку на початковому етапі вивчення іноземної мови
21	Формування граматичних навичок у дітей з затримкою психічного розвитку (ЗПР)

5. Методи навчання

Лекції: словесні методи такі як розповідь і дискусія.

Семінарські заняття: усні доповіді, дискусії, робота з навч.літ-рою.

Лабораторні заняття: презентація виконаних завдань, самооцінювання, взаємооцінювання. Самостійна робота: самостійна робота з інформаційними носіями, при підготовці до занять і написанні ІНДЗ, підготовка презентаційних матеріалів.

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

У процесі вивчення дисципліни “Спеціальна методика початкового навчання мови та розвитку мовлення” використовуються такі засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання, як поточне опитування, групове обговорення, практичні завдання, презентації результатів виконаних індивідуальних завдань, тести.

6. Форми контролю

У процесі вивчення дисципліни «Спецметодика початкового навчання мови та розвитку мовлення» використовуються такі форми контролю:

- поточний контроль здійснюється у формі оцінювання результатів навчальної діяльності бакалаврантів на семінарських заняттях та виконання ними завдань самостійної роботи;
- модульний контроль застосовується після вивчення логічно завершеної

частини навчальної дисципліни, оцінка модульного контролю складається з балів, накопичених упродовж вивчення змістового модуля;
– підсумковий контроль проводиться у формі екзамену (тестування).

7. Критерії та порядок оцінювання результатів навчання.

Критерії оцінювання на семінарських заняттях (денна форма навчання):

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **3 бали**. Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

3 бали: студент демонструє ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття в повному обсязі, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, виявляє креативність у розумінні і творчому використанні набутих знань та умінь.

2 бали: студент демонструє повні, систематичні знань з семінарського заняття, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань семінару, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу семінарського заняття, що складає менше 50% необхідного обсягу, не знає основної термінології, не вміє логічно висловлюватися.

0 балів: студент не володіє знаннями з семінарського заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання лабораторних заняттях (денна форма навчання):

Поточна перевірка практичних завдань враховує здатність студентом застосовувати системні знання навчального матеріалу, передбачені навчальною програмою, а також повноту, змістовність і самостійність виконання практичних завдань і оцінюється за **3-бальною** шкалою;

3 бали: студент володіє навичками виконання лабораторної роботи, вміє планувати експериментальну роботу, статистично опрацьовувати отримані результати досліджень.

2 бали: студент демонструє повні, систематичні знань з лабораторного заняття, вміє вільно висловлює думку з проблемних питань, самостійно аналізує події, явища, факти, однак при викладі матеріалу студент допускає несуттєві помилки.

1 бал: студент демонструє фрагментарні знання з лабораторного заняття, які є частково правильними; відзначається порушенням логіки викладу, висвітленням проблеми.

0 балів: студент не володіє знаннями з лабораторного заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання на семінарських заняттях (заочна форма навчання):

За роботу на семінарському занятті студент може отримати максимум **7 балів**. Критерії оцінювання на семінарських заняттях:

7 балів – студент демонструє відмінне володіння матеріалом семінарського заняття. Завдання виконано бездоганно, самостійно, з високою точністю,

відповідністю всім вимогам і без жодних помилок.

6 балів: студент демонструє глибокі, ґрунтовні знання матеріалу семінарського заняття, вміє чітко і логічно висловлюватися, виявляє високий рівень креативності та самостійності у розв'язанні проблемних питань, але можуть бути незначні неточності, які не впливають на загальну якість роботи.

5 балів: студент демонструє хороші знання матеріалу, вміє аналізувати та критично осмислювати інформацію. Відповідь логічна і послідовна, однак допущено незначні помилки, які не впливають на загальне розуміння теми.

4 бали: студент демонструє достатнє знання матеріалу, вільно висловлює свою думку з основних питань, але допускає окремі несуттєві помилки. Виявляє розуміння основних концепцій, але недостатньо глибоко володіє матеріалом.

3 бали: студент володіє базовими знаннями матеріалу семінарського заняття, але не в повному обсязі. Допускає значні помилки або неповне розуміння матеріалу. Відповідь не завжди логічна, є труднощі з формулюванням власної думки.

2 бали: студент демонструє фрагментарні знання матеріалу, має проблеми з розумінням основних понять і термінів, відповідає неповно або нелогічно. Знання охоплюють менше 50% необхідного обсягу.

1 бал: студент демонструє мінімальні знання матеріалу, не вміє логічно та зв'язно висловлюватися, відповідь поверхнева і фрагментарна, містить значні помилки.

0 балів: студент не володіє знаннями з матеріалу семінарського заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання лабораторних занять (заочна форма навчання):

7 балів – студент демонструє відмінне володіння матеріалом лабораторного заняття. Завдання виконано бездоганно, самостійно, з високою точністю, відповідністю всім вимогам і без жодних помилок.

6 балів: студент демонструє глибокі, ґрунтовні знання матеріалу лабораторного заняття, вміє чітко і логічно висловлюватися, виявляє високий рівень креативності та самостійності у розв'язанні проблемних питань, але можуть бути незначні неточності, які не впливають на загальну якість роботи.

5 балів: студент добре володіє всіма аспектами завдання. При виконанні завдань можуть зустрічатися незначні недоліки, завдання виконано з високим рівнем самостійності і точності.

4 бали: студент демонструє добрі знання матеріалу і вміє застосовувати їх на практиці. Виконання завдань є загалом правильним, але можуть міститися деякі помилки або неточності.

3 бали: студент демонструє володіння базовими вміннями, завдання виконане не в повному обсязі або з окремими помилками.

2 бали: студент демонструє часткові вміння виконання завдань, робить суттєві помилки при виконанні.

1 бал: виконання завдань містить серйозні недоліки, відсутня логіка в процесі виконання, що призводить до неповних або некоректних результатів.

0 балів: студент не володіє знаннями з лабораторного заняття, відповідь неправильна або відсутня взагалі.

Критерії оцінювання ІНДЗ

Максимальна оцінка – 15 балів

1. Обґрунтування актуальності проблеми (3 бали).
2. Повнота у розкритті теми (3 бали).
3. Оригінальність і доказовість суджень (3 бали).
4. Структурованість викладу матеріалу (3 бали).
5. Дотримання вимог щодо технічного оформлення (3 бали).

Розподіл балів, які отримують студенти

Розподіл балів, які отримують студенти (денна форма навчання)

Поточна та самостійна робота									ІНДЗ	Екзамен	Заг. сума
Змістовий модуль І			Змістовий модуль ІІ			Змістовий модуль ІІІ					
Оцінка МК-15			Оцінка МК-27			Оцінка МК-18					
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3			
3	3+3	3+3	3+3	6+6	3+6	3+3	3+3	3+3	15	25	100

Розподіл балів, які отримують студенти

(заочна форма навчання)

Поточна та самостійна робота									ІНДЗ	Екзамен	Заг. сума
Змістовий модуль І			Змістовий модуль ІІ			Змістовий модуль ІІІ					
Оцінка МК-21			Оцінка МК-21			Оцінка МК-14					
T1	T2	T3	T1	T2	T3	T1	T2	T3			
7	7	7	-	7+7	7	4	7	7	15	25	100

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
64-74	D	задовільно	
60-64	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання

0-34	Е	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни
------	---	--	--

8. Інструменти, обладнання та програмне забезпечення, використання яких передбачає навчальна дисципліна

1. Мультимедійний проектор – демонстрація презентацій.
2. Комп'ютери з доступом до Інтернету – проведення підсумкового контролю.

9. Рекомендована література Базова

1. Марченко І.С. Спеціальна методика розвитку мовлення (логопедична робота з корекції порушень мовлення у дошкільників): Навчальний посібник для студентів вищих педагогічних навчальних закладів. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія). – Вид. 3-є, перер. та доп. – Київ : Видавничий дім «Слово», 2019. – 312 С.

2. Калмикова Л.О. Перспективність і наступність в навчанні мови й розвитку мовлення дітей дошкільного і молодшого шкільного віку: психолінгвістичний і лінгвометодичний виміри. Київ : Слово, 2017. 448 с.

3. Лопатіна Г.О. Методика навчання діалогічного мовлення дітей молодшого дошкільного віку. Бердянськ : ФОП Ткачук О.В., 2014. 254 с.

4. Марченко І.С. Спеціальна методика початкового навчання української мови. Навч. пос. для студ. вищих пед. навч. закл. Спеціальність: Корекційна освіта (логопедія). Київ : Видавничий Дім «Слово», 2010. 288 с.

5. Програми з корекційно-розвиткової роботи для підготовчих, 1-4 класів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів для дітей з тяжкими порушеннями мовлення : «Корекція мовлення», «Корекція розвитку» / За ред. Е.А.Данілавичюте, А.А.Колупаєвої, Л.І.Трофименко, Ю.В.Рібцун. Київ, Чернівці : Букрек, 2017. 152 с.

6. Ревуцька О. В. Збагачення лексичного запасу молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення у процесі застосування словотворчих засобів. Донецьк : Юго-Восток, 2007. 181 с.

7. Соботович Є.Ф. Вибрані праці з логопедії. Київ : Вид. дім Дмитра Бураго, 2015. 308 с.

8. Трофименко Л. І. Корекційне навчання з розвитку мовлення дітей старшого дошкільного віку із загальним недорозвитком мовлення. Київ : Актуальна освіта, 2013.

9. Формування та корекція складової структури слова у дітей із порушеннями мовленнєвого розвитку : навчально-методичний посібник / Н. В. Чередниченко, В. В. Гайдаєнко, О. А. Бурдейна, Н. Ю. Алексеева, О. А. Мележик. Київ, 2019. 130 с.

10. Чередніченко Н. Порушення письма у молодших школярів : діагностика та корекція: навчально-методичний посібник. Київ: ДІА, 2018. 248

с.

11. Чередніченко Н. Початковий курс навчання української мови молодших школярів із тяжкими порушеннями мовлення (ТПМ). Навчально-методичний посібник (курс лекцій). Київ: Видавничий Дім «Слово», 2012. 208 с.

12. Чередніченко Н.В. Формування фонетико-графічної грамотності у молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку в умовах корекційного навчання. Київ : ДІА, 2016. 212 с.

13. Шеремет М.К. Методика навчання української мови молодших школярів із порушеннями мовленнєвого розвитку (у процесі застосування словотворчих засобів): навч. Посібник / М.К.Шеремет, О.В.Ревуцька. Київ, 2009. 195 с.

Додаткова

1. Богуш А.М. Дошкільна лінгводидактика: Теорія і методика навчання дітей рідної мови в дошкільних навчальних закладах. Підручник. Київ : Вища школа, 2011. 704 с.

2. Богуш А. Теорія і методика розвитку мовлення дітей раннього віку. Київ : Слово. 2015. 408 с.

3. Богуш А. Методика навчання дітей української мови в дошкільних навчальних закладах. Київ : Слово, 2008. 436 с.

4. Богуш А.М. Методика розвитку мовлення і навчання рідної мови дітей раннього віку: навчально-методичний посібник. Київ : Слово, 2017. 392 с. 5. Богуш А.М. Мовленнєвий компонент дошкільної освіти: для всіх вікових груп. Харків : Ранок, 2013. 192 с.

6. Богуш А. Мовленнєвий розвиток дітей від народження до 7 років. Київ : Слово, 2004. 376 с.

7. Гавриш Н. Калейдоскоп інформаційно-ігрової творчості дітей: методичні рекомендації щодо використання коректурних таблиць. Київ : Слово, 2012. 256 с. 8. Казанцева Л. І. Теоретичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку укр. мови в полікультурному просторі України. Донецьк : Ландон-XXI, 2012. 446 с. 9. Казанцева Л.І. Теоретичні і методичні засади навчання дітей старшого дошкільного віку укр. мови в полікультурному просторі України. Донецьк : Ландон-XXI, 2014. 449 с.

10. Калмикова Л.О. Формування у дітей старшого дошкільного віку мовленнєвої діяльності : діагностико-розвивальний комплекс. Київ : Слово, 2016. 384 с. 11. Ленів З. Діагностика усного мовлення старших дошкільників засобами арт терапії. Київ : Спадщина, 2011. 64 с.

12. Малярчук А. Я Дидактичний матеріал для виправлення мовленнєвих недоліків: у 2-х ч. Київ : ЛТД, 2005. 450 с.

13. Марченко І. С. Педагогічні технології комунікативного розвитку дітей із тяжкими порушеннями мовлення (логопедична робота). Київ : Слово, 2016. 14. Розвиваємо мовлення: дидактичні матеріали / Упоряд. Н.С. Клунська. Харків : Основа, 2007. 64 с.

15. Трифонова О.С. Виховання звукової культури мовлення дітей середнього дошкільного віку. Одеса : СВД М.П. Черкасов, 2008. 207 с.

16. Шеремет М.К. Розвиток мовленнєвої активності дітей с аутистичними порушеннями старшого дошкільного віку: навчально-

методичний посібник. Київ: ДІА, 2017. 192 с.